

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพ ภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูน และเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านห้วยปูนให้มีความเหมาะสมกับบริบท โดยใช้หลักการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ โดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน

ระยะที่ 2 พัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน

การตรวจสอบข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลเชิงเนื้อหา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวม จากการสังเกต และการสัมภาษณ์สภาพการดำเนินงานการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูน จากการสอบถามครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการ ประกันคุณภาพครูผู้ร่วมศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยปูน เป็นการหาข้อสรุปของข้อมูลจาก ปรัชญาการณที่ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยเก็บรวบรวม ได้ตลอดการทำวงรอบของ Action Research: AR ข้อมูลที่ทำการวิเคราะห์มี 1) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของผู้วิจัย 2) ข้อมูลที่ได้ จากแบบสัมภาษณ์ ในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพื้นฐาน การหาค่าเฉลี่ย (μ) แล้วทำ การแปลผลโดยการเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ คือ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตาม 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพ ภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ระยะที่ 2 พัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัย ขอเสนอผลของการดำเนินงานในแต่ละส่วนพอสังเขป ดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูน

ในระยะแรกของการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูน เพื่อทราบถึงสภาพปัญหา ของโรงเรียนบ้านห้วยปูน

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนบ้านห้วยปูน โรงเรียนบ้านห้วยปูน ได้เปิดทำการสอนเมื่อปี 2524 ปัจจุบันมีนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 95 คน แยกเป็นชาย 52 คน หญิง 43 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนมีอำนาจสูงสุด มีโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 งาน ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานทั่วไป

1.1.2 ข้อมูลสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูน จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าโรงเรียนได้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อยู่ 3 มาตรฐานเรียงตามลำดับจากน้อยไปหามากดังนี้ คือ เรียงตามลำดับจากน้อยไปมากดังนี้ คือ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (คะแนนเฉลี่ย 2.93) มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมาตรฐาน (คะแนนเฉลี่ย 3.15) มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ (คะแนนเฉลี่ย 3.19) นอกนั้นอีก 2 ประเด็นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.1.3 การศึกษาสภาพปัญหาจากการสนทนากลุ่ม ร่วมกันของผู้บริหาร และคณะครู จากการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ซึ่งที่ประชุมได้ตกลงกันจะพิจารณาเฉพาะประเด็นสำคัญหลักทั้ง 3 มาตรฐานคือ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (คะแนนเฉลี่ย 2.93) มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมาตรฐาน (คะแนนเฉลี่ย 3.15) มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ (คะแนนเฉลี่ย 3.19) เพราะ เห็นว่ามาตรฐานเหล่านี้มีระดับการปฏิบัติยังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ข้อเสนอของที่ประชุมมีดังนี้

1) ในเรื่องผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการคิดดังกล่าว จึงเห็นว่าควรจะมีการเสริมผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์

คิดสังเคราะห์ ดังกล่าว ต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และอยากให้มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจนนักเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) ในเรื่องผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ที่ประชุมเห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะสาระการเรียนรู้หลัก ควรจะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนทุกกลุ่มสาระรวมถึงต้องให้ครูประจำชั้นและครูที่มีความถนัดในแต่ละสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย และต้องมีการประเมินผลเป็นระยะเพื่อแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วย

3) ประเด็นผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมาตรฐาน มีความเห็นว่าโรงเรียนยังไม่ส่งเสริมนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนใจเข้าใช้ห้องสมุดยังมีจำนวนน้อย รวมทั้งการศึกษาแหล่งเรียนรู้การค้นคว้ายังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.2 ตอนที่ 2 ผลการพัฒนากการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยปูนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1.2.1 ผลการเตรียมการเพื่อพัฒนากการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2552 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับคณะครูของโรงเรียนบ้านห้วยปูน ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนากการประกันคุณภาพเป็นผล โดยตรงตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ บรรยากาศเหมือนกับการฝึกอบรมโดยทั่วไป ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปูน ได้ย้าให้ครูทุกคนให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน และให้ความร่วมมือกับวิทยากร และผู้วิจัยอย่างจริงจังด้วย ต่อจากนั้นวิทยากร ได้บรรยายเกี่ยวกับความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งแจ้งมาตรฐานการประเมินต่าง ๆ และเชื่อมโยงสู่จุดที่เป็นปัญหาของโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจดี กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการบรรยาย การแสดงความคิดเห็นและการซักถามของคณะครูผู้เข้าร่วมอบรม และมีการฝึกปฏิบัติในช่วงท้ายของการฝึกอบรมในภาคเช้า สังเกตพบว่าครูส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและเข้าใจในสาระสำคัญ แต่ยังมีครูบางท่านยังไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติ และแก้ไขปัญหานี้ได้ แต่วิทยากรได้ย้าว่ายินดีให้การแนะนำ ในช่วงบ่าย เป็นการร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากการประกัน

คุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเป้าหมาย และกำหนดโครงการ ดำเนินการของแต่ละตัวชี้วัด ครูส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน ในที่สุดก็ได้ ยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนขึ้นมา ซึ่งก็ยังไม่สมบูรณ์มากนัก ผู้วิจัยจึง ได้นัดหมายคณะกรรมการเพื่อที่จะมาทำความเข้าใจ และยืนยันในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนร่วมกันอีกใน วันที่ 14 ธันวาคม 2552

2) การวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบและปรับปรุงการพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนบ้านห้วยปูน หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ และได้ยุทธศาสตร์การ พัฒนาการประกันคุณภาพของโรงเรียนแล้ว พบว่าข้อมูลหลายส่วนยังไม่ชัดเจน เช่น การให้คำ กำจัดความ การกำหนดขอบเขต การกำหนดเป้าหมาย ตลอดจนวิธีวัดและประเมินผลของ ตัวชี้วัดบางตัว ดังนั้นผู้วิจัยจึง ได้นัดพบคณะกรรมการที่เป็นแกนนำอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ 14 ธันวาคม 2552 ผลจากการดำเนินงานในส่วนนี้ ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ

2.1) ยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษา จากจำนวน 5 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ ตัดเลือกเหลือเพียง 3 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้

2.2) ผู้วิจัยและคณะกรรมการได้ปรับแต่งยุทธศาสตร์ย่อยทั้ง 4 ด้าน ให้อยู่ในรูป ของตัวบ่งชี้คุณภาพหรือตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Indicators: KPIs) เพื่อให้เกิดความ เข้าใจตรงกัน สามารถวัดและประเมินได้

3) การกำหนดความรับผิดชอบของตัวบ่งชี้เป็นรายบุคคล มีผู้รับผิดชอบ โครงการต่างๆ (กำหนดรหัสสำหรับแต่ละกลุ่ม โดยใช้อักษรย่อ “HPG” แล้วต่อด้วยตัวเลข ดังนี้ โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ (HPG. 1) โครงการสนช่อมเสริมเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (HPG. 2) โครงการยอคนักอ่าน (HPG. 3) โครงการทัศนศึกษาแหล่ง เรียนรู้ (HPG. 4)

1.2.2 ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน รอบ 1-2 ผู้วิจัยขอสรุป กระบวนการ ผลของการดำเนินงาน และเป้าหมายที่จะดำเนินการในอนาคตตาม โครงการของ ตัวชี้วัดต่าง ๆ ทั้ง 4 ตัว ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้ที่ 1 จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมโครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ สภาพเดิมโรงเรียนมีการจัดเพียง 1 ครั้ง ในการปฏิบัติการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะจัด กิจกรรม 2 ครั้ง กระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุ เป้าหมาย และโรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในอนาคตว่าจะจัดกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยเน้นไปที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ต่อไป

2) ตัวอย่างที่ 2 จำนวนครั้งที่สอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่อสัปดาห์ สภาพเดิมโรงเรียนมีการสอนซ่อมเสริมเพียง 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ในการปฏิบัติการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะจัดกิจกรรมให้ได้ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งเมื่อกระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย และโรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในอนาคตว่าจะจัดกิจกรรมเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยจะเน้นไปที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่อไป

3) ตัวอย่างที่ 3 จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมยอคนักอ่าน สภาพเดิมโรงเรียนยังไม่เคยจัดกิจกรรมยอคนักอ่านแต่อย่างใด ในการปฏิบัติการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะจัดกิจกรรมให้ได้ 2 ครั้ง ซึ่งเมื่อกระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย และโรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในอนาคตว่าจะจัดกิจกรรมยอคนักอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยจะมุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วย

4) ตัวอย่างที่ 4 จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาพเดิมโรงเรียนเคยจัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้เพียง 1 ครั้งในการปฏิบัติการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะจัดกิจกรรมให้ได้ 2 ครั้ง ซึ่งเมื่อกระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ และโรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในอนาคตว่าจะจัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยเน้นไปที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วย

2. อภิปรายผล

ผลของการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบสำคัญๆ ตามวัตถุประสงค์หลายประการ ผู้วิจัยจึงทำการอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพเบื้องต้น ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพเบื้องต้น

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทราบสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในกับโรงเรียนบ้านห้วยปูน โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามพบว่า โรงเรียนบ้านห้วยปูนมีสภาพเดิมของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3 มาตรฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการประกันคุณภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นสอดคล้องกับการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวไว้ว่า คุณภาพของการศึกษาของไทยที่จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถหรือจริยธรรม คุณธรรม โดยจะต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 4) รวมถึง รุ่ง แก้วแดง (2544 : 36) พบประเด็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว ไม่ใช่เรื่องใหม่ หรือเรื่องแปลกแยกไปจากงานปกติ และไม่ใช้การประเมินเพื่อประเมิน ไม่เน้นการสร้างเอกสาร แบบวัด หรือแบบประเมินเป็นจำนวนมาก แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไรก็ตามพบว่า โรงเรียนบ้านห้วยปูน ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยด้วยดีในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นครั้งนี้ และเนื่องจากโรงเรียนบ้านห้วยปูนเป็นโรงเรียนที่เคยได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

(องค์การมหาชน) ในรอบแรก ซึ่งผลการประเมินมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุงจำนวนถึง 5 มาตรฐาน สอดคล้องกับ สมาน อัสวภูมิ (2552 :274) การวางแผนและการดำเนินงานของสถานศึกษาควรมีแผนงาน โครงการใหม่แผนงานที่เป็นงานประจำเป็นกิจกรรมพื้นฐานของโรงเรียน โดยเชื่อมโยงแผนงานทั้งสามประเภทให้เห็นภาพ นำนโยบาย แนวปฏิบัติ ข้อมูลพื้นฐาน และคำแนะนำของ สมศ. มาใช้ จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยอยากทำการศึกษาเพื่อการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยใช้หลักการวิจัยเชิง ปฏิบัติการต่อไป

2.2 ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน

2.2.1 ผลการเตรียมการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยและผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านห้วยปูนตกลงพร้อมใจกันที่จะพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนให้ดีกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงได้ร่วมกันวางกรอบที่จะดำเนินการพัฒนาต่อไป โดยในเบื้องต้นมีความเห็นตรงกันว่า การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นยิ่ง ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ เช่น การเตรียมตัวเตรียมใจของบุคลากรภายในโรงเรียนให้พร้อม และเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ สอดคล้องกับผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่า สถานศึกษาควรจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา และการผดุงระบบประกันคุณภาพยังมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงาน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ให้แก่คณะครูผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้เกิด ความเข้มแข็งและเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกในโอกาสต่อไป งาน อุตสารัมย์ (2551 : 144) ควรจัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในแก่ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านผู้เรียนควรพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดไตร่ตรองผู้เรียน ได้รับการพัฒนาให้สามารถวางแผนทำงาน ตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม ชลทรัพย์ นาสัมภ (2550 : 147) และจากการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (2547 : 14) พบว่าบุคลากรครูมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกัน คุณภาพของสถานศึกษา จึงควรเร่งส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ พัฒนาบุคลากรให้ทั่วถึง สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 4) พบว่าตัวแปรแรกที่ทำให้การดำเนินงานประเมินผล

ภายใน ประสบความสำเร็จคือตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลภายในของบุคลากร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เริ่มต้นพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการก่อน ซึ่งรายละเอียดการดำเนินงานอยู่ในบทที่ 4 ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการนอกจากได้สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนแล้ว ยังได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐาน อาศัยบริบท สภาพการปฏิบัติและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานประกอบการทำวิจัยครั้งนี้ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยยึดหลักของการประกันคุณภาพ 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 8) คือ หลักของการกระจายอำนาจ หลักของการมีส่วนร่วม หลักของจิตสำนึกและพันธะภาระ หลักของการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร และหลักของการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน เพื่อประกอบการวิจัยครั้งนี้ ได้ร่วมศึกษาและตัดสินใจในการเลือกประเด็น หรือยุทธศาสตร์ที่จะทำการพัฒนากับคณะครูที่เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ส่วนใหญ่กระตือรือร้น และพร้อมจะดำเนินงาน และในการกำหนดยุทธศาสตร์ประเด็นหลัก ประเด็นย่อย เพื่อการพัฒนานั้นได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องด้วยทุกครั้งที่ไปประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ นอกจากการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแล้ว ผู้วิจัย และคณะครู ยังได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพภายใน กำหนดตัวบ่งชี้ กำหนดเป้าหมาย กำหนดโครงการดำเนินงานแต่ละตัวบ่งชี้ การดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ อาศัยข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (ตารางที่ 7) รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้การกำหนดยุทธศาสตร์หลัก (Strategic Themes) เพื่อการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเริ่มต้นด้วยการพิจารณาองค์ประกอบหลักจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในรอบแรกที่โรงเรียนมีผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุงทั้ง 5 มาตรฐาน ประกอบด้วย 22 ตัวชี้วัดว่าองค์ประกอบใดบ้างซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก และสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พสุ เตชะรินทร์ (2540 : 15) ว่าการเลือกยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดนั้นจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับภารกิจและวิสัยทัศน์ ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับ

ปัจจัยภายในองค์กร คำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับการดำเนินงานในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต มีความเป็นไปได้ อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมและทำให้เกิดการพัฒนา อย่างชัดเจนหรือไม่การกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPIs) ที่ประชุมที่ ประกอบด้วยผู้วิจัยและคณะครูทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าในการวิจัยครั้งนี้สมควรกำหนด ตัวชี้วัดคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพภายในเพียง 4 ตัวบ่งชี้ (ตารางที่ 10) ซึ่งสอดคล้องกับ พสุ เศรษฐรินทร์ (2546 :18) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งที่ต้องนามาควบคู่กับระบบการ ประเมินผล เพราะตัวบ่งชี้จะบอกได้ว่าสิ่งที่เราวัดนั้นมีสถานะเช่นใด จากนั้นก็เป็นหน้าที่ของผู้ ประเมินที่นำผลที่วัด ได้มาเทียบกับเกณฑ์ว่าสถานะเช่นนั้นดีหรือไม่ดี และให้คำแนะนำหรือ กำหนดสิ่งที่จะปฏิบัติต่อไป การออกแบบระบบการวัดผลในองค์กรมักจะเน้นวัดผลในส่วนที่มี ความสำคัญกับองค์กรก่อน ถึงแม้ว่าการมีตัวบ่งชี้จำนวนมากอาจทำให้เห็นภาพขององค์กรที่ ชัดเจนขึ้น แต่ต้องไม่ลืมว่าองค์กรมีกิจกรรมซับซ้อนมากมาย ในข้อเท็จจริงเราไม่สามารถวัดผล ทุกอย่างภายในองค์กรได้ และไม่มีเวลาจำเป็นต้องสร้างตัวบ่งชี้มากมายขนาดนั้น เพราะต้อง ใช้ทรัพยากรบุคคล เงินทุนและเวลามากขึ้น และอาจทำให้เราไม่สามารถเห็นกลยุทธ์ของ องค์กรได้อย่างชัดเจน จึงเป็นที่มาของคำว่า “Key Performance Indicator” เพื่อแสดงว่าวัดและ ประเมินเฉพาะสิ่งสำคัญเท่านั้น การกำหนดเป้าหมาย (Target) ของตัวบ่งชี้ต่างๆ ผู้วิจัยและครูผู้ ร่วมวิจัยได้อาศัยแนวคิดของนักวิชาการอย่างหลากหลาย อาทิเช่น พสุ เศรษฐรินทร์ (2546 : 24) ให้คำอธิบายว่าเป้าหมายเป็นตัวเลขที่องค์กรต้องการจะบรรลุผลของตัวชี้วัดแต่ละประการ ซึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายโดยยึดหลักทฤษฎีดังกล่าว และอาศัยข้อมูลของโรงเรียนจากการสำรวจผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของการประกัน คุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนทั้ง 5 มาตรฐาน ผนวกกับการเสนอความต้องการอย่าง หลากหลายในการประชุมเชิงปฏิบัติการ การกำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด ได้จากการ วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางระหว่างผู้วิจัยและคณะครู และได้ข้อสรุปว่าครูแต่ละคนมีหน้าที่ รับผิดชอบโครงการต่างๆ ดังตารางที่ 11 ซึ่งการดำเนินงานในส่วนนี้ได้ยึดหลักของกระจาย ความรับผิดชอบ การใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานและแก้ปัญหา และให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบ และมีผู้สนับสนุนอย่างชัดเจน

2.2.2 การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน

1) จากผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 1 จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการพบว่า กระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย ส่วนสำคัญที่ทำให้ตัวบ่งชี้นี้บรรลุเป้าหมายเป็นเพราะความตั้งใจ และความพร้อมของบุคลากรที่รับผิดชอบ โครงการของตัวบ่งชี้นี้ รวมถึงยังมีการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544 : 104) ที่กล่าวไว้ว่าในการดำเนินการควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน ดังนั้นเมื่อเกิดความร่วมมือร่วมใจของทุกๆ ฝ่ายการดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน และจากการพัฒนาซึ่งส่งผลต่อนักเรียนให้มีทักษะตามเป้าหมายที่วางไว้สอดคล้องกับ ประเสริฐ สระแก้ว (2550 : 148) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์และมีระบบต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ควรดำเนินการส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีจินตนาการ ความสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ตัวบ่งชี้ที่ 1 จึงบรรลุวัตถุประสงค์

2) จากผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า กระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย เพราะมีการวางแผน การมอบหมายแบ่งหน้าที่ รวมถึงดำเนินงานตามกรอบแผนที่วางไว้ ซึ่งการวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเป็นระบบ เพื่อที่จะสร้างหรือปรับแต่งวิสัยทัศน์ จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม กำหนดรูปแบบและวิธีจัดการอย่างเป็นระบบ (กรมวิชาการ. 2544 : 2-3) จากการร่วมกันวางแผนดังกล่าวนี้จะส่งผลการปฏิบัติงานโดยตรงกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินกิจกรรมตามตัวบ่งชี้ที่ 2 นี้ สอดคล้องกับ กนกชัย เนินชด (2549 : 105 - 106) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาคำนิยามและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ควรส่งเสริม ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาจึงต้องมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว

สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจากการดำเนินกิจกรรม
 อย่างเป็นระบบในครั้งนี้ จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ 2 บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

3) จากผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 3
 จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมยอคนักอ่านพบว่า กระบวนการดำเนินงานผ่านวงจรของการวิจัย
 เชิงปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย ซึ่งนอกจากจะสามารถพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียน
 เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้นด้วย ทั้งหมดนี้เกิดจากความ
 สนใจที่มีอยู่ภายในตัวของนักเรียนเอง เพราะการพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น มีความจำเป็นอย่าง
 ยิงที่จะต้องเป็นพัฒนาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่
 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
 ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 11-12) ประกอบกับ
 ความตั้งใจที่จะพัฒนาของครูผู้รับผิดชอบ โครงการ และการเห็นความสำคัญของผู้บริหารต่อ
 โครงการนี้ สอดคล้องกับ ประธอ สุนทรวิภาต (2543 : 108) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีความ
 เข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบาย
 ความมุ่งหมายที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่ง
 ทั้งหมดนี้จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ 3 บรรลุวัตถุประสงค์

4) จากผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนตัวบ่งชี้ที่ 4
 จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้พบว่า การดำเนินงานของการวิจัยเชิง
 ปฏิบัติการ 2 รอบแล้วบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานใน โครงการนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จาก
 แหล่งเรียนรู้จึงมีความใฝ่รู้การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้อง ภูวคณ จุลสุคนธ์ (2552 :
 99-100) ที่กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถ
 เพิ่มขึ้น ได้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ การพัฒนาพฤติกรรมส่งผลโดยตรงกับผู้เรียน
 ได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นได้พัฒนาตนเองอย่างชัดเจนตามที่
 ตนเองต้องการ ทำให้ได้เห็นมุมมองที่ต่างจากที่เคยเห็นเป็นประจำใน โรงเรียน การพัฒนา
 คุณภาพการดำเนินงานนั้นจะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศปัจจุบันมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ต้อง
 ปรับปรุงรวมทั้งศักยภาพของสถานศึกษาคด้วย สอดคล้องกับ กรม วิชาการ (2544 : 37-38)
 และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการ
 พัฒนาการจัดการเรียนรู้, ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้, การส่งเสริมให้มี
 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรต่าง ๆ ดังนั้น โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาให้ครบเพื่อให้
 คุณภาพการศึกษาคดียิ่งขึ้น สุนัย เลขกลาง (2552 : 149) จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ 4 บรรลุเป้าหมาย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 การกำหนดประเด็นหลัก หรือยุทธศาสตร์หลัก (Strategic themes) และ ตัวชี้วัดคุณภาพ (Key Performance Indicators : KPI) เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ในครั้งนี้ ผู้วิจัย และครูผู้ร่วมวิจัย ได้พิจารณาคัดเลือกเพียง 3 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ จาก 5 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่โรงเรียนได้รับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบแรกที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุง ดังนั้นหากสถานศึกษาใดจะนำไปใช้ก็สามารถกำหนดประเด็นเพื่อการพัฒนาปรับปรุงได้มากหรือน้อยกว่านี้ได้ โดยมีข้อพิจารณาว่าประเด็นเหล่านั้นเป็นประเด็นสำคัญจริงๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมได้

3.1.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้อาจไม่มีความเหมาะสมกับสถานศึกษาอื่นๆทั่วไป หากสถานศึกษาอื่นจะนำไปใช้ขอให้พิจารณาถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และควรปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนตามสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษานั้นๆ ให้เหมาะสม

3.1.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นหน้าที่ของทุกคนในโรงเรียน สมควรที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องรับรู้ รับทราบ โดยเฉพาะขั้นตอนของการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติปัจจุบัน การกำหนดความต้องการ เพื่อที่จะให้การสนับสนุนให้การดำเนินงานให้สำเร็จ เกิดผลดีต่อโรงเรียน และขั้นตอนการกำหนดตัวบ่งชี้ที่จะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ตัวแปรที่ทำการศึกษานี้เป็นการคัดเลือกจาก 5 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมาตรฐานที่โรงเรียนได้รับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบแรกที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้และระดับปรับปรุง และนำมาพัฒนาเพียง 3 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาตัวแปรให้ครอบคลุมมาตรฐานการประเมินกว่าเดิม ซึ่งจะสามารถทำให้คุณภาพมาตรฐานการศึกษาเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องยึดความจำเป็น ความต้องการ และบริบทโรงเรียนแต่ละแห่งในการพิจารณาด้วย

3.2.2 ควรดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ให้ครอบคลุมทุก
มาตรฐานทุกตัวบ่งชี้ เพื่อให้ระบบประกันคุณภาพภายในมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.3 ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY